

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censuris, In Qua Sex Disputationibus De Poenis Ecclesiasticis, deque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

XVIII. Sub qua culpa prohibita sit fidelibus communicatio cum
communicato, & ipsi excommunicato cum fidelibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76667)

PUNCTUM XVIII.

Si qua culpa prohibita sit fidelibus communicatio cum excommunicato, & ipsi excommunicato cum fidelibus?

- 1 Communicatio in Diuinis prohibita est excommunicato sub culpa graui?
- 2 Probabile est communicationem in officio Diuino priuatam non excedere culpam venialem.
- 3 Satisfit obiectioni.
- 4 Sub culpa mortali, & sub excommunicatione prohibetur communicatio cum excommunicato à Pontifice.
- 5 Sub culpa mortali, & sub poena excommunicationis maioris prohibetur communicatio cum excommunicato in crimine criminoso.
- 6 Item sub eadem culpa, & poena prohibetur participatio cum excommunicato post latam sententiam contra participantes.
- 7 Extra hos casus solum sub culpa veniali prohibetur communicatio.

Sub culpa mortali prohibita esse excommunicato communicationem cum fidelibus, & ipsi fidelibus cum excommunicato in rebus Diuinis ferè omnes Doctores censent, iuxta Textum in *cap. significauit. De sententia excommunicatae*. Quippe ex vi excommunicationis hæc communicatio vixit maxima est quæ directè prohibetur. Nominè Diuinorum intelligimus Sacramenta, officia Ecclesie solemnia, & sepulturam.

Sed an communicatio in officio Diuino priuatim dicto sit mortalis non conueniunt Doctores. Probabile existimo per se non esse culpam mortalem: quia hæc communicatio non est primò, & per se ex vi excommunicationis prohibita, sed secundariò; idèque in ratione excommunicationis non videtur materia grauis. Sicuti docet Couarruu. in *cap. alma. l. p. §. 3. num. 8. Vazq. de excommunicat. dub. 7. & 10. Auila aliis relatis 2. p. de censur. cap. 6. disp. 8. dub. 3. Galpar Hurtado disp. 9. de excommunicat. difficult. 2. Sayrus lib. 2. de excommunicat. cap. 11. num. 2. Hinc singulat communicationem in rebus humanis Ecclesiasticis, vt in collatione beneficij, illiusque receptione, viu. & exercitio iurisdictionis Ecclesiasticæ per se & ex vi communicationis mortalem non esse; quia solum secundariò hæc communicatio per excommunicationem prohibetur, vt tradunt Couarruu. Auila, Henriq. Hurtado *locis allegatis*, tamen satis probabiliter contrarium doceat Coninch. *disp. 14. dub. 4. num. 147. Dixi ex vi communicationis*, nam ex vi nullitatis actus, quæ ab communicatione vitanda inducitur regulariter mortalis est, vt notauit Henriq. *lib. 3. cap. 7. num. 1. Sayrus lib. 2. de excomm. cap. 11. num. 19. Secundo constat communicationem cum excommunicato ciuilem, & politicam mortalem non esse, quia non est per se, & directè ex vi excommunicationis prohibita, & quia est ita frequens, & obuia, vt credi non possit voluisse Ecclesiam sub graui culpa ad illius abstinentiam obligare fideles. Atque ita ex communi sententia docent Nauarr. *cap. 27. num. 30. Couarruu. cap. alma. l. p. §. 3. num. 7. & 8. Sayrus lib. 2. de excommunicat. cap. 11. num. 20. Henriq. lib. 1. de excommunicat. cap. 8. & 9. Galp. Hurtado disp. 9. de excomm. difficult. 2.***

Neque his obest Textus in *cap. excommunicato 11. quæst. 1. vbi asseritur communicantem cum excommunicato simili excommunicatione innodari*. Si igitur simili excommunicatione innodatur, ergo peccat mortaliter; nam excommunicatio maior absque peccato mortali contrahi nequit. Non inquam obest; nam vt rectè Couarruu. *dicto §. 3. num. 3.* similitudo non est attendenda omnimoda, & æqualis, sed secundum proportionem, ita vt sit sensus, sicut ille est excommunicatus excommunicatione maiori, sic communicans cum ipso minori excommunicatione innodatur. Quod verò subdit Nauarr. sanè communicationem politicam, si frequens sit esse mortalem, subintelligendum est casu quo ex ipsa communicatione crederet communicans excommunicatum sumere occasionem in sua contumacia perseverandi. Secus si id ignoraret, vt bene aliis relatis aduertit Sayrus *lib. 2. de excommunicat. cap. 11. num. 14. Auila 2. p. de censur. cap. 6. disputat. 8. dub. 3.*

Secundò prohiberi sub excommunicatione maiori, & consequenter sub peccato communicationem cum excommunicato à Pontifice firmat communis sententia, vt videre est apud Syluest. *verbo Excommunicatio §. num. 22. Nauarr. cap. 27. num. 98. Henriq. lib. 1. cap. 8. num. 2. Layman. lib. 2. de excommunicat. cap. 11. num. 16. Auila 1. p. de censur. cap. 6. disp. 10. dub. 2. Galpar Hurtado disp. 9. de excommunicat. difficult. 3. num. 15.* Et colligitur ex *cap. significauit de sententia excommunicatae*. Verùm ad hanc excommunicationem maiorem incurrendam, & peccatum mortale committendum plures con-

ditiones adesse debent. Nam communicans debet esse Clericus, & communicare debet in Diuinis non vtrunque, sed admittere excommunicatum sponte, libere, & voluntarie, sciensque à Papa excommunicatum esse nominatim, insperque denunciatum, vt bene aduertit Auila, Sayrus, Henriq. Hurtado *loc. cit.*

Tertiò prohibetur sub mortali, & poena excommunicationis maioris communicatio cum excommunicato in crimine criminoso. Ex Textu in *c. si concubina de sententia excommunicatae*, & ex *c. statumimus, eodem tit. in 6. Censeberis autem communicare cum excommunicato in crimine criminoso, seu in crimine ob cuius causam excommunicatio percussus est, si consilium, auxilium, vel fauorem præstes, ne ab eo delicto respiciat, vt docent Nauarr. *cap. 27. num. 112. Sayrus lib. 2. de excommunicat. cap. 11. num. 5. Auila 2. p. cap. 6. disp. 10. dub. 3. Galpar Hurtado disp. 9. de excommunicat. difficult. 3. num. 23.* Debes tamen communicare sciens prædictam excommunicationem papalem, & poenam communicantibus impostam, vt colligitur ex prædictis Textibus, & notant relati Doctores. Deinde excommunicatus debet esse nominatim, neque sufficit esse manifestum Clerici percussorem; quia in *dicto cap. nuper* expressè id cauetur, & aduertit Victoria *de excommunicat. n. 10. Nauarr. cap. 11. Auila disp. 10. dub. 3. Galpar Hurtado dicta disp. 9. difficult. 3.* Quinimò nec sufficit esse nominatim excommunicatum, nisi etiam sit denunciatus. Nam post *Extrauag. Ad euitanda*, solos denunciatos vitare tenemur, vt rectè notantur Doctores *loc. cit.**

Quartò prohibetur sub mortali, & sub poena maioris excommunicationis participatio cum excommunicato post latam sententiam contra participantes, vt constat ex *cap. quod in dubijs de sententia excommunicatae*. Debes tamen primò Textum in *cap. statumimus de sententia excommunicatae*, in 6. moneri, & non vtrunque, sed monitione tria, iuxta Textum Et tradit Suar. *de censur. disp. 3. sect. 1. 2. num. 4. & 5.* tamen aliis placeat sufficere monitionem vnam pro tribus dato competenti temporis intervallo. Item debes speciatim, & sigillatim moneri, nam ex sola generalis relatione contra participantes, vt solent iudices frequenter vti, nullo modo excommunicatione maiori ligaris, quia Textus in *cap. statumimus, & cap. statutum, & cap. constitutionem de sententia excommunicatae*, in 6. expressè decident ferendum esse excommunicationem hanc aduersus personas singulares, & expressas, vt notauit Syluest. *verbo Excommunicatio §. num. 6. circa finem. Suar. disp. 3. sect. 12. n. 4. Auila 2. p. cap. 6. disp. 10. dub. 4. & 5. Galpar Hurtado disp. 9. de excomm. diff. 3. circa finem.*

Extra hos casus solum sub culpa veniali prohibetur fidelibus communicatio cum excommunicato, incurritque communicans excommunicationem minorem, vt constat ex *cap. à nobis de exceptionib.* Erradunt omnes Doctores relati.

PUNCTUM XIX.

Quibus in casibus licita sit communicatio cum excommunicato denunciato?

- 1 Apponitur *vorlus*, sub quo Doctores hos casus comprehendunt.
- 2 Explicatur casus utilitatis.
- 3 Lex matrimonij excusat à prohibita communicatione.
- 4 Negant plures maritum communicare posse cum uxore excommunicata.
- 5 Verius est oppositum.
- 6 Satisfit contrariis fundamentis.
- 7 Potest uxor, seu vir excommunicatus cum uxore, seu viri non excommunicato communicare.
- 8 Prædicta intelligenda sunt de uxore, vel viro excommunicato ob aliam causam, quam matrimonij.
- 9 A prohibita communicatione cum excommunicato excusat humilitas subiectionis.
- 10 Filij emancipati secundum probabilem sententiam communicare possunt cum parentibus, tamen si contrarium censent communis sententia.
- 11 Item excusantur serui, & ancille propria.
- 12 Item seruientes alicui sine gratis, sine ex pretio inserti utant.
- 13 Si suas operas domino excommunicato conduxerint, plures negant cum illo communicare posse.
- 14 Si absque culpa subiectio contracta est liberè possunt in simulacrum permanere.
- 15 Si verò culpabiliter subiectionem contraxerint, est communicatio sententia doceat recedere à domino debere, ceterarum est probabilissimum.
- 16 Deinde excusantur tota familia excommunicati cum suo domino, & patrisfamilias communicans.
- 17 Excusantur Clerici qui sunt in famulatu Episcopali. Secus qui extra eius familiam ceterantur.
- 18 Item Religiosi cum suis Superioribus excommunicatis communicantes.